HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.



**פמ שמע דס שנטמא וזרקו כו'.** קשיא לרב שילא דקתני מס זרקו במזיד לא כולה: **מתני' כמדס רבי אליעזר.** למאי דפרק כיצד קומץ (פסחים דף עג.). דס מע"פ שאין בשר ד"ק קומץ מע"פ שאין שיריים [1] (בשיריה) כשרה להקטיר הקומץ: **כמדס רבי יהושע.** למאי דפרק כיצד קומץ (שם) אשכחן חלב כו'. ובשר נפקא לן מקרא בפרק כילד לוקין (פסחים דף פ.). מ"ר:

**ורבי** יצחק אמר בין שקמצו מכלי שרת כו'. קמיצה בימין נפקא לן בפ' קמא בסופו (לעיל דף י.) אליבא דרבי שמעון מדרבי יהודה דריבי חייא ורבי יעקב ליתי ליה דפרק בג"ס דיד יד כלמומה לעיל בסוף פ"ק (ג"ז שם). מ"ר:

**הקטר** חלבים ואברים בין בימין בין בשמאל בשירה. מני למימר לתניא כר"ש דאמר דכשיפיק לקומץ מבל לרגלו בעי ימין מי גמי מפילו לרגלו מיכא לגמקושי הקטר חלבים בשמאל כמו הולכת מיבעיי לכבש לעיל בסוף פ"ק (ג"ז שם). מ"ר:

**הקומץ** והקטורת ומנחת כהנים בו'. למאי הלא עבדינהו למעלה תלת תלת שמעינהו. מ"ר:

**אשכחן** חלב כו'. ובשר נפקא לן מקרא בפרק כילד לוקין (פסחים דף פ.). מ"ר:

**ורבי** יצחק אמר בין שקמצו מכלי שרת כו'. קמיצה בימין נפקא לן בפ' קמא בסופו (לעיל דף י.) אליבא דרבי שמעון מדרבי יהודה דריבי חייא ורבי יעקב ליתי ליה דפרק בג"ס דיד יד כלמומה לעיל בסוף פ"ק (ג"ז שם). מ"ר:

ת"ש דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה הכי קאמר דם שנטמא וזרקו [2] בין בשוגג בין במזיד נטמא בשוגג הורצה במזיד לא הורצה: **מתני'** [3] נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמדת ר' אליעזר [4] בשירה וכמדת רבי יהושע פסולה: **גמ'** אמר רב והוא [5] שנטמאו כל שיריה אבל מקצת שיריה לא קא סלקא [6] דעתך נטמא אין אבוד ושרוף לא מאי קסבר אי קסבר שיורא מילתא היא אפילו אבוד ושרוף נמי אי קסבר שיורא לאו מילתא היא [7] ונטמא מאי מעמא דמרצה ציץ אי הכי כל שיריה נמי לעולם קסבר שיורא מילתא היא [8] והוא הדין לאבוד ושרוף והאי דקאמר נטמא רישייהו נקט [9] **כדתני' רבי יהושע אומר** [10] **כל הזבחים** שבתורה שנשתייר מהן כזית בשר או כזית חלב זורק את הדם כחצי זית בשר וכחצי זית חלב אינו זורק את הדם [11] **ובעולה אפי'** כחצי זית בשר וכחצי זית חלב זורק את הדם מפני שכולה כליל ובמנחה אפי' כולה קיימת לא יזרוק מנחה מאי עבידתה אמר רב פפא מנחת נסכים [12] ס"ד הואיל ובהדי זבח קא אתיא כגופיה דיזבחא דמיא קמ"ל מנהני מילי אמר רבי יוחנן משום רבי ישמעאל ומטו בה משום רבי יהושע בן חנניא אמר קרא [13] **והקטיר החלב** לריח ניחוח לה' חלב ואע"פ שאין בשר ואשכחן חלב יותרת ושתי כליות מנלן דקתני ובמנחה אפילו כולה קיימת לא יזרוק מנחה הוא דלא יזרוק הא יותרת ושתי כליות יזרוק מנלן רבי יוחנן דידיה אמר לריח ניחוח כל שאתה מעלה לריח ניחוח ואיצטריך למכתב חלב ואיצטריך למיכתב לריח ניחוח דאי כתב חלב הוה אמינא חלב אין יותרת ושתי כליות לא כתב רחמנא ריח ניחוח ואי כתב רחמנא לריח ניחוח הוה אמינא אפילו מנחה כתב רחמנא חלב: **מתני'** [14] שלא בכלי שרת פסול ורבי שמעון מכשיר הקטיר קומצה פעמים כשרה: **גמ'** [15] אמר [16] רבי יהודה בריה דרבי חייא מאי טעמא דר' שמעון אמר קרא [17] קדש קדשים היא כחטאת ובאשם בא לעובדה ביד [18] (כחטאת) עובדה בימין כחטאת בכלי עובדה בשמאל כאשם ורבי יצחק אמר כיון שקמצו מכלי שרת מעלהו ומקטירו אפילו בהמיינו ואפילו במקידה של חרש [19] רב נחמן בר יצחק אמר הכל מודים בקומץ שטעון קידוש מיתיבי [20] הקטר חלבים ואברים ועצים שהעלן בין ביד בין בכלי בין בימין ובין בשמאל בשרין [21] הקומץ והקטורת והלבונה שהעלן בין ביד בין בכלי בין בימין בין בשמאל בשרין תיובתא [22] דרבי יהודה בריה דרבי חייא אמר לך רבי יהודה בריה דרבי חייא לצדדין קתני ביד בימין בכלי בין בימין בין בשמאל: תא שמע קמצו [23] שלא מכלי שרת וקידשו שלא בכלי שרת והעלו והקטירו שלא בכלי שרת פסול רבי אלעזר ורבי שמעון מכשירין במתן כלי אימא ממתן כלי ואילך תא שמע וחכמים אומרים קומץ טעון כלי שרת כיצד קומצו מכלי שרת ומקדשו בכלי שרת ומעלו ומקטירו בכלי שרת ר' שמעון אומר כיון שקמצו מכלי שרת מעלו ומקטירו [24] שלא בכלי שרת ודיו אימא [25] כיון שקמצו וקדשו בכלי שרת מעלו ומקטירו ודיו תא שמע קמץ בימינו ונתן בשמאלו יחזיר לימינו בשמאלו וחישב

[1] (בשיריה) כשרה להקטיר הקומץ: **כמדס רבי יהושע.** למאי דפרק כיצד קומץ (פסחים דף עג.). דס מע"פ שאין בשר ד"ק קומץ מע"פ שאין שיריים [2] (בשיריה) כשרה להקטיר הקומץ: **כמדס רבי יהושע.** למאי דפרק כיצד קומץ (שם) [3] **מתני'** הוא [4] למאי דתני יהושע דפסול להקטיר הקומץ: **קס"ד נטמא מין.** כלומר בנטמאו שיריה הוא דתמרינן מס נטמייר [5] מקמי' שלא נטמא כשרה מפי' לרבי יהושע [6] מכל מקום קתני שיריה הוא מדקתני מס נטמייר הוא דנטמאו שיריה אבל מקצת שיריה לא מפי' לרבי יהושע [7] קיים מדקתני רב נחמן טומאה לא נקט לשון טומאה ולא נקט נמי לשרוף ולבזוך דתמרינן: **מאי קסבר.** רב מי קסבר שיורא מילתא הוא: **ריש"ג.** דנטמאו קתני בתמני' בריש"ג: **כדתני'.** [8] רבי יהושע נמי מכשר היכא דליכא שיור מפי' נחבוד ושרוף: **וזורק הדם** [9]. דקרינא ביה הנשר והדם: **כתני' זיח בשר וכתני' זיח חלב אין זורק.** שמין לחילה והקטרה מלטרפין: **מנהני מילי עבידתיה.** מאי זריקה לימת בתמניה: **כגופיה דזבימ דמיא.** [10] דתימוי בתמקום בשר כתילו בשתייר בשר קמ"ל דלא: **מנהני מילי.** דתם לא בשתייר בשר קמ"ל דלא מלא חלב זורק תת הדם: **דכתיב והקטיר החלב וגו'.** דיליפי לקרא דכי [11] וזרק הכהן תת הדם על מזבח ס' לפני תחל מועד והקטיר החלב וגו' אלמא למשוי חלב זריק ליה לדם: **יזפרס ושפי הכליות מנלן.** דתם לא בשתייר חלב זורק תת הדם דמזיון לעיל דכי הוי דקתני ובמנחה [12] (כליל) [קיים] כו': **לריח ניחוח.** והקטיר החלב לריח ניחוח: **כתב רחמנא חלב.** דמשמע לריח ניחוח לא מרבי חלב דומיא דחלב דמגופיה דזבח הוי: **מתני' שלא בכלי שרת.** שלא קדש קומץ בכלי שרת דמתניתא מתמה ולפי לא פליגי דבעינא כלי דתמרינן בפרק שני דתם לא תעלו ממנו שאור וגו' [13] שהוא עובד נמי זריקה בתמבח [14] וביימין דכתיב ביה [15] (ויקרא ד). **אמר** רב נחמן בר יצחק אמר הכל מודים בקומץ שטעון קידוש. ולי מכשר ר' שמעון דהקטר אתם נטלו ממנו כלי שרת לתחר קדשנו בו והעלנו בידו והקטירו כשר: **ועליה.** עלי מערכה: **תיובתא** [16] **דרבי יהודה.** דתמר ביה עובדה ביימין דהא כתא קתני מפי' ביה שתחל מכשר שילא בכלי [17] שרת: **קמ"ל** [18] **שלא מכלי שרת.** שנתקדשה בו בתמנחה: **מכשירין במתן כלי.** מפי' שלא בכלי שרת מיובתא דרב נחמן דתמר תכל מודים לו: **ממתן כלי ואילך.** הולכה והקטרה לא [19] בעינן כלי שרת: **תא שמע.** לרב נחמן: **ונתן בשמאלו.** בלא כלי יחזיר [20] לימינו [21] [כדתמרינן לעיל בא לעובדה] ביד עובדה ביימין: **בשמאלו** ומיכב

[1] נעיל ט. פסחים עז:, ב) זבחים כה: קנ. מעילה טו: פסחים עט. לעיל ט. [מוקפפת זבחים פ"ד ה"ב כתורות נט:], ג) זבחים יח., ד) זבחים יח., כה. לעיל י:, ה) ס"ק מ"ו, ו) [מוקפפת זבחים פפ"ק, ז) ס"ק מ"ו, ח) כת למאר כמתם כ"ש דפסול כו'. ט) [הקומץ פ"ב ה"ב], י) [ויקרא ד], יא) כשרה בשמעל. ס"ק, יב) לימיני לכיל כו'. ס"ק, יג) [כת"ש משני הס"ם בקונטרס].

## הגהות הב"ח

(ב) רש"י ד"ה מיובתא וכו' בכלי שרת הס"ד ומ"ש מ"ה בתתן כלי כו' אלמא היכא דקמצו מכלי שנתקדשה בו המנחה מכשירין כלי תפילו:

## גליון הש"ס

גמ' רבב"י אמר הבל מודים בקומץ שטעון קידוש. עיין לעיל דף ב ע"א תוספות ד"ה שתיעה:

## מוסף רש"י

נטמאו שיריה. של מנחה לאחר שנקמלה ונעדיין לא נקבל קומלה (פסחים עג:). כמדת ר' אליעזר. לאמר בפרק כילד לוקין (פסחים עג.) ועשית עולותיך הבשר והדם, דס מע"פ שאין בשר (לעיל ט.). בשהרה. להקטיר הקומץ, דקומץ בלא שייריס דומיא דדם בלא בשר (שם) כשירה להקטיר קומלה ונפעברו הבעלים (פסחים עג:). כמדת ר' יהושע. לאמר לס מן בשר מן דס לס מן דס מן בשר, פסול להקטיר הקומץ (לעיל ט.). כל הזבחים. כל מעולה (זבחים קפ:). שנשתייר מהן. בשעת זריקה (זבחים כה:). כזית בשר. לאוכל כדי לאכילת לחם. או כזית חלב. לאוכל כדי לאכילת מזבח זורק את הדם. ולס לא נאמיר כלוס לא זיין לכתיב (דברים יג) ועשית עולותיך הבשר והדם, לס מן בשר מן דס (בכורות לט: ובע"ז זבחים כה:). אבל לס נטמא כל הבשר ואחלב או שאבד לא יזרוק רבי יהושע לטעמיה דדריש ועשית עולותיך הבשר והדם לס מן בשר מן דס (זבחים שם). ובזבחים כתיב ודס זמיין יפלך והבשר תאכל הזקיקן הכתוב זה לזה. (שם קפ:). בחצי זית בשר בחצי זית חלב. לאוכל כדי לאכילת לחם (שם) מזבח לא מצטרפין (פסחים עם.) זריקת דס לריס אלא לטמיכה (פסחים עם.) לימוכים למזבח ובשר לאדם ובין לאדמו בשר לאדם (לעיל ט.). ובעולה. דבין בשר בין חלב כולהו למזבח (פסחים עם:) מלטרפים (שם) בעולה לגיס בה לאכילת אדם. (מעילה טו:). ובבמנחה וכו' לא יזרוק. לס הדס עליה מנחה מאי בעבידתה. כזריקה דס (פסחים עם:). מנחת נסכים. הבאים עם הזבח לס לאדם חלב ובשר של זבח ומנחה קריבים לא יזרוק הדס (לעיל ס:). כלומר לאי דלקמאר ובמנחה לפילו כולהו קריבא לא יזרוק מנחה שכולה קומץ וכל שכן שאר מנחות (מעילה טו:). **יותרת ושתי כליות יזרוק** מנלן. מדמלינקריך ליה למיתני מנחה לא טריא מלכל דבעינא ליה דהכי דגופיה דזבח ניעול הוי שיור (פסחים עם.). **שלא בכלי שרת.** שלא קדש קומץ בכלי שרת פסולה שהמנחות זוקפו לזבחים ניעטון מדבע עבודות קמיכה כגבר שחיטה מן קומץ בכלי שרת כגבר קבלת הדס הולכה כגבר הולכה והקטרה כגבר זריקה דר"ש משכשר. לס הולכו בידו בקומלו עד שמזבח והקטירו (זבחים יא.). **מאי טעמא דר' שמעון.** למכשר הקטרת קומץ שלא בכלי לס טעלו למזבח בידו, לאמר קבל במנחה קדש קדשים הוא בחטאת ובאשם, **בא לעובדה ביד.** שלא קידש בחטאת ואשם לומר לך בא לעובדה בידו ובעינא בימין בחטאת, דחטאת לבד בימין היא דכתיב בה מלבנו מדם החטאת בשבעבו (ויקרא ד) **לעובדה בכלי.** שקידש קומץ בכלי עובדה בשמאל בשאם שקידש קומץ בכלי שלא בכלי ע